

Ikääntyneiden etsivä työ Päijät-Hämeessä

65 VUOTTA TÄYTTÄNEEN VARHAINEN TUKEA

**Mikä?
Miksi?**

Toimintamalli 65 vuotta täyttäneen varhaisen tuen mahdollistamiseksi

Ikäihmisten tuen tarpeet ovat muuttuneet monitahoisemmiksi. Syrjäytymisvaara sekä sosiaalisen toimintakyvyn heikkeneminen näkyy erityisesti jatkuvasti kasvavana huoli-ilmoitusten määränä.

Toimintamalli yhdistää varhaista tukea tarjoavien ammattilaisten tekemän työn verkostomaiseksi työskentelytavaksi. Tämä mahdollistaa ikäihmiselle monta kannattelijaa ja vaara palveluiden väliin putoamiselle vähenee. Tukea on mahdollista saada oikea-aikaisesti, jolloin ongelmien kasaantumiselta vältytään. Myös ammattilaisten tekemä työ helpottuu saatavilla olevan, yli sektorirajojen toteutuvan, kollegiaalisen tuen ansiosta.

Kenelle?

Palvelujen ulkopuolella olevalle 65 vuotta täyttäneelle henkilölle, jonka tuen tarpeisiin on haastavaa vastata olemassa olevilla tukimuodoilla

Verkostomainen työskentely yli sektorirajojen mahdollistaa ikäihmiselle tukea elämäntilanteessa, jossa ratkaisut eivät ole suoraviivaisia.

Miten tunnistan?

Varhaisen tuen tarve näyttäytyy elämäntilanteena, jossa ikäihminen tarvitsee ulkopuolisen tukea itselleen merkityksellisen elämän rakentamiseksi

Yksinäisyyden ja turvattomuuden tunteet, arkea horjuttava elämänmuutostilanne, oman elämän merkityksellisyyden kyseenalaistaminen sekä tarvittavasta palvelusta kieltäytyminen voivat kertoa tarpeesta varhaisen tuelle.

Kenelle ei sovellu?

Varhainen tuki ei ole ratkaisu, jos ikääntyneellä on selkeä tarve sosiaali- tai terveyspalveluille tai hän on jo säännöllisten palvelujen piirissä

Esimerkiksi pitkälle edennyt muistisairaus, kyvyttömyys tavoitteelliseen työhön, vahvat harhat, akuutti tai vaativa mielenterveyden ongelma, itseänsä tai muita vahingoittava käytös tai kriisiytynyt tilanne päihteiden käytön vuoksi vaativat varhaista tukea vahvempia toimia.

Miten varhaisen tuen piiriin pääsee?

Ikääntyneiden palveluneuvonta auttaa varhaisen tuen äärelle

Ikäihminen tai hänen tilanteestaan huolestunut omainen, läheinen tai kansalainen voi yhdessä ikäihmisen kanssa olla yhteydessä Ikääntyneiden palveluneuvontaan.

Ikäihminen voi myös kohdata arjen ympäristössään etsivää työtä tekevän ammattilaisen, jolla on suora yhteys varhaisen tuen verkostoon.

Varhaisen tuen piiriin pääsemiseksi tuen tarpeessa olevan tarvitsee vain antaa lupa avun tarjoajan yhteydenottoon. Ammattilainen välittää tarvittavat tiedot (nimen, puh.numeron ja tuen tarpeen) varhaisen tuen koordinaatioon. Tieto kulkee varhaisen tuen verkostolle, jonka yksittäinen jäsen on ikäihmiseen yhteydessä.

Mitä varhainen tuki on?

Ikäihmisen tavoitteista lähtevää yksilöllistä tukea

Varhaisen tuen tavoitteena on löytää ratkaisuja vaikeaan elämäntilanteeseen yhdessä ikäihmisen kanssa. Tuen sisältö lähtee ikäihmisen tarpeista ja voi tarkoittaa esimerkiksi kuuntelua, vertaistuen mahdollistamista, toimijuuden vahvistamista tai osallistumiseen kannustamista.

Kun tilanteet ovat monimutkaisia, ratkaisujen etsimiseen ja kannattelevaan työhön osallistuu useampi verkoston jäsen. Varhainen tuki päättyy ikäihmisen saavuttaessa tavoitteensa tai kun hän ei enää tarvitse ulkopuolista apua sen saavuttamiseksi.